

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY

IDŐSZAKI KIADVÁNYA

2. SZÁM

2012 ÁPRILIS-JÚNIUS

IMPRESSZUM

SIROKI ZOLTÁN ALAPÍTVÁNY IDŐSZAKI KIADVÁNYA

MEGJELENIK : negyedévente

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: az alapítvány elnöke és kuratóriumi tagjai

A kuratórium elnöke: Varga Sándor

A kuratórium tagjai: Eszteró Lajos

Tóth Sándor

Vajó Sándor

Virágh Dezső

LEVELEZÉSI CÍM: Varga Sándor Nyírtura, Rózsa u. 10. 4532

EMAIL CÍM: vargasa@freemail.hu

Tisztelt Madárbarát

Időszaki kiadványunk legfontosabb célja, hogy folyamatosan tájékoztassa a hazai díszmadártenyésztőket az Alapítvány működésével kapcsolatban, mind szélesebb szakmai közönség ismerje meg munkáját, hiszen csak így tudjuk megvalósítani hosszútávon annak célkitűzéseit. Amellett, hogy évente igyekszünk ráirányítani a figyelmet egy-egy különösen megbecsült és elismert személyére a hazai díszmadártenyésztésnek, hasonlóan fontos feladata az Alapítványnak Siroki Zoltán emlékének ápolása, szellemi örökségének gondozása. Minden kiadványunkban közzétesszük egy-egy érdekes írását, mely különböző folyóiratokban jelent meg anno, illetve életútjáról is részletes ismertetőt szeretnénk összeállítani az Olvasónak.

A 2012-es év díjazottjára írásban, a jelölés indoklásával augusztus 15-éig következő szervezetektől és személyektől várjuk a jelöléseket:

A Magyar Díszmadártenyésztők Országos Szövetségének (MDOSZ) elnöksége

Az MDOSZ tagszervezeteinek elnökségei

A Magyar Díszmadártenyésztők Pannónia Országos Szövetségének (MDPOSZ) elnöksége

Az MDPOSZ tagszervezeteinek elnökségei.

Az alapítvány kuratóriumi tagjai, valamint elnöke

Az Alapító

A felsorolt szervezetek és személyek 1-1 főt javasolhatnak tárgyévenként. Kérjük az érintetteket, segítsék az Alapítvány munkáját azzal, hogy eljuttatják hozzánk jelöltjeik nevét és az indoklást, hogy ez évben is az arra legérdemesebb tenyésztő nyerje el a kitüntetést.

A jelöléseket a következő címre várjuk:

Varga Sándor, 4532 Nyírtura, Rózsa u. 10; vagy

email: vargasa@freemail.hu.

VÁLOGATÁS SIROKI ZOLTÁN ISMERETTERJESZTŐ ÍRÁSAIBÓL 2. RÉSZ

A kék cukormadár tenyésztése

Édesatyám még a háború előtt tervezte, hogy néhány dél-amerikai cukormadár-félét szerez és megkísérli tenyésztésüket. A nagy világfelfordulás miatt azonban a tervből nem lett semmi; a haza minden épkézláb embert fegyverbe szólított. Külföldi madarainak egy részét eladta, a többi sorjában elpusztult, a háború után pedig még jó ideig be kellett érünk hazai madarak tenyésztésével.

1923-ban megérkeztek Magyarországra az első külföldi madárszállítmányok és kalitkáinkat ismét régi kedvenceink, a díszpintyek népesítették be, de az eszmény - Dél-Amerikának egyik repülő drágaköve - a kék-cukormadár - *Cyanerpes cyaneus* L. - maradt. Sokáig hiányoztak ezek a pompás színű madarak a piacról, és ha néha meg is jelent egy-egy hirdetés, olyan drágán kínálták, hogy gondolni sem lehetett megvételükre. Végre 1930 őszén beszereztünk egy párocskát.

A nászruhás hím fej teteje csillogó türkizkék, a kantár, a szem körüli tollak, valamint a hát felsőrésze bársonyfekete, ugyancsak fekete a farok és a szárny is; a tollazat többi része gyönyörű ibolyakék. Lába élénk piros, csőre fekete. A tojó felül fakó sötétzöld, alul világos sárgászöld elmosódott sötétzöld csíkokkal, a szárny- és farktollak feketések zöld szegéllyel. Lába barna, csőre szaruszínű. A hím téli tollazata a tojóéhoz hasonlít azzal a különbséggel, hogy a szárny- és farktollak feketék maradnak, a láb színe sem változik, úgyhogy a hímet a tojótól mindig könnyen meg lehet különböztetni. Testhossza 105-130 milliméter, csőre hosszú – 20 mm - és kissé hajlott. Hazája Közép- és Dél-Amerika, ahol Bolíviáig és Brazília déli részéig terjed.

Amikor megérkeztek, a hím még félig díszben volt, de hamarosan megvedlett. Egy tágas kalitkában helyeztük el őket kilenc pápaszemes-madárral (*Zosterops simplex* Swinh.) együtt, ahol nagyon csendesen viselkedtek, lakótársaikra alig hederítettek. A hím február vége felé alig hallhatóan kezdett énekelni és csakhamar megjelentek az első kék pehelytollak a mellén és hasán; március közepén rohamosan színeződött és a hónap végén teljes díszben pompázott. Évente kétszer, kora tavasszal és ősszel teljesen megvedlik. A »Gefiederte Welt« egyik 1932-es számában jelent meg egy cikk, ennek szerzője azt állítja, hogy a hím színeződése nem jár tollváltással, a tollak egyszerűen megkékülnek. Ez a megfigyelés feltétlenül téves. Ilyesmit 800-nál több madarunkon egyszer sem észleltem. A kék-cukormadár vedlése különösen feltűnő, ilyenkor az egész madárszoba tele van kék pehely- és feketesárga evezőtollal.

Április végén a többi madárral együtt egy tágas röpdébe kerültek, ahol a hím buzgón udvarolt, a tojó pedig fűszállal a csőrében fészkelő helyet keresett, ennél többet azonban nem tettek, ellenben élénken figyelték a kínai pápaszemes-madarak fészkelését és gyakran settenkedtek az épülő fészek körül. Egyik reggel észrevettem, hogy a négy Zosterops-tojás közül egy hiányzik, másnap már csak kettő volt, harmadnapra a megmaradt kettő is eltűnt. Nem értettem a dolgot, mert a hosszúcsőrűekre még csak nem is gyanakodtam; a következő költés alkalmával azonban rajtakaptam a tojót, amikor a Zosteropsok fészkeiben kotorászott. Irgalmatlanul tönkretettek három fészkeljat és mivel tojásmaradványt sohasem találtam, arra gondoltam, hogy a

tojásokat megették; s ez utóbb be is igazolódott. Később édesatyám a pápaszemesek fészke fölé kókuszrostból sátrat készített, ami azokat cseppet sem zavarta, az óvatos cukormadarak ellenben nem mertek többé közeledni, úgyhogy ilyen módon sikerült a negyedik költést megmenteni. Amikor a fiókák kikeltek, a sátrat leszedtük és íme, a tojó cukormadár látva a fészekben a kikelt apróságokat, segített azokat felnevelni. Közülük csak egy maradt életben, de kiröpülés után is buzgón etette, s a legjobb falatokat mindig neki hordta. Gyakran láttam, amint frissen vedlett lisztkukacot, apróra vagdalt almát és vajjal összekevert mézet tömött az éhes csöppség torkába. Tudni kell ugyanis, hogy ez a madár rovar-, gyümölcs- és mézevő, úgyhogy tartása és táplálása kissé körülményes, de megérdemel minden fáradságot. Ilyen pompás madarat csak a kolibrik és nektármadarak között találunk. Lakótársaikkal, a díszpintyekkel nem veszekedtek.

Azt tudtam, hogy több hím - ha tojó is van köztük - összeférhetetlen, kíváncsi voltam tehát, hogy újonnan beszerzett közeli rokonaikkal, a pitpitekkel (*Dacnis cayana* L.) hogyan férnek meg. A téli szálláson nem volt semmi baj, de amikor tavasszal elérkezett a költés ideje, megszűnt a béke. Különös dolog, de a hímek civakodása sohasem volt veszedelmes, a két tojó ellenben annál dühösebben verekedett, úgyhogy az erősebb cukormadarat külön kellett zárnom, már csak azért is, mert a pitpitek látszólag költeni akartak, de ennek, sajnos, nem volt eredménye. Időnként, amikor gondoltam, hogy a cukormadár kissé lecsillapodott, összeengedtem őket; egy ideig csak megvoltak, de később megint elmérgesedett a helyzet, azért újra elkülönítettem őket. Érdekes, hogy nemcsak a veszekedéseket, hanem a tojásrabló hadjáratokat is mindig a tojó vezette, a hím csak hátvéd volt, és ha jónak látta, segített párjának. Zárt fészket építő, vagy odúban költő madarak között természetesen nem okozhatnak galibát, de ha a nyitott fészekben költő lakótárs náluk gyengébb, vagy nem elég szemfüles és őrizetlenül hagyja fészket, bizony könnyen hűlt helyét találhatja tojásainak. Ettől az egyetlen kellemetlen tulajdonságuktól eltekintve, csak jót mondhatok róluk; szelíd természetű, rendkívül kedves madarak, a lisztkukacot a kezemből veszik el, a hím színpompája pedig a legszebb madarakéval vetekedik. Táplálékuk friss gyümölcs, mégpedig apróra vagdalt alma, körte és narancs; nagyon szeretik a szilva- és barackíz is, a friss vagy feláztatott száraz hangyatojást madárkétszersültsel keverem össze és kellőképpen megnedvesítve

adom, naponta kapnak mézet vajjal keverve, ehelyett azonban változatosság kedvéért gyakran kapnak tojássárgájával kevert cukrozott madárkétszersültet. Ezenkívül szívesen fogyasztanak mindenféle apróbb rovar, de legjobban a lisztkukacot szeretik. Amikor tavaly tavasszal az állományt a madárszobában szabadon eresztettem, megint csak elkezdődött a civakodás a két rokon között. Ezúttal nemcsak a tojók, hanem a hímek is keményen veszekedtek, úgyhogy a nőstény cukormadarat ismét el kellett különítenem, már csak azért is, mert reméltem, hogy a pitpit-tojásokat sikerül széncinkével kikeltetnem. A nőstény háromszor tojt, sajnos, a tojások minden esetben terméketlenek voltak. Alighanem már öreg volt a hím. Közben a kalitkába zárt rendbontó nagy költési hajlandóságot mutatott. Fűszállal a csőrében nyugtalanul ide-odaröpködött és a rácson át is gyakran veszekedett a pipitekkal. Június elején, amikor bebizonyosodott, hogy a pitpit-tojások terméketlenek, szabadon eresztettem ökelmét. A különzárka ezúttal használt neki, nem verekedett többé, hanem azonnal fészeképítéshez látott. Egy magasan fekvő, besüppedt díszpintyfészek tetejére kókuszrostból nyitott fészket épített; június 25-én és 26-án két tojást tojt.

A nőstény egyedül ül, fészket is maga készíti. A tojások fehér alapon világosbarna foltokkal sűrűn tarkáztak. Nagyon hasonlítanak a széncinke tojásaihoz. Eredetileg azt terveztem, hogy a tojásokat elveszem és kifújom, mert nem reméltem, hogy fiókákat felnevelik. Eddig ugyanis csak egy rovarvót tenyésztettem, mégpedig a kínai pápaszemes-madarat. Ezekkel annyi baj volt, olyan válogatóságok voltak és a megfelelő rovar táplálék gyűjtése nekem, városi embernek, olyan fáradságomba került, hogy eleve lemondtam a sikerről. Honnan tudnám júliusban az apró hernyók nagyobb mennyiségét előteremteni! De amikor kétnapi kotlás után a tojásokat lámpával átvilágítottam és mind a kettőt termékenynek találtam, hamarosan visszatettem őket; lesz, ami lesz, az ember ne legyen reménytelen.

Tudtam, hogy a pitpit tizenhárom napig kotlik, tehát gondoltam, ennyi idő a cukormadárnak is kell. Nagyon elámultam, amikor tizenegy nap múlva estefelé a fészek felől csipogást hallottam. Erre nem számítottam. Szerencsémre éppen akkor hoztam a kereskedőtől friss hangyatojást, azonkívül néhány Abrostola-hernyó is volt kéznél, úgyhogy a tojó jól megtömte éhes csemetéjét. Másnap reggel szívszorongva másztam fel a fészkekhez, és nagy örömmel láttam, hogy a fióka él, sőt a második is kikelt. Az apróságok egészen sötétek, majdnem feketék, a testüket fedő pihe is sötétszürke. Ezután naponta kétszer-háromszor megnéztem őket, ami anyjukat cseppet sem zavarta. Napközben sikerült néhány pókot összeszednem, ezeket a tojó mind beadta fiainak. Egyet sem evett meg maga. Kísérletképpen néhány fiatal szárnyatlan sáskát is tettem a tojó elé, legnagyobb öröömre ezeket is elfogadta és a fiainak adta. Nekem sem kellett több, még aznap kisiettem és összeszedtem 200 apró sáskát. A pókot fölötte kedveli, de ezekből, sajnos, csak keveset találtam. Lisztkukacot eleinte csak frissen vedlettet válogatott, az ötödik napon azonban már a többit is fiainak adta, de csak az aprókat.

Korántsem volt olyan válogatós, mint a Zosteropsok. Mindenféle lágy testű rovar elfogadott. A sáskáknak két ugrólábát eleinte természetesen leszedtem, de később a tojó szívesebben vette, ha csonkítatlanul kapta meg azokat.

Etetett ezenkívül apróra vagdalt almával és tojássárgájával kevert cukrozott madárkétszersülttel is. A fiókák tápláléka tehát elég változatos volt. A hím alig segített valamit a felnevelésben, csak a kirepülés után etetett jobban, de sohasem valami túlbuzgón. A fiókák gyorsan nőttek, úgyhogy tizenhárom nap múlva teljesen kitollasodva elhagyták a fészket és nem is tértek abba többé vissza. Kitűnően repültek. Általában nagyon nyugodtan és csendesen viselkedtek, csak estefelé, elülés előtt röpködtek egy keveset. Csőrük a kirepüléskor félhosszú volt és csak lassan, növekedésükkel szinte észrevétlenül nyúlt meg. Augusztus végére teljesen megnöttek és a csőr is elérte teljes hosszúságát. Színezetük anyjukéval azonos volt, az egyiket hímnek néztem, mert időnként alig hallhatóan énekelt.

Valahányszor láttam őket, mindannyiszor büszkeség és öröm töltött el; ezek a fogságban felnevelkedett első cukormadarak. Emilius Hopkinson »Records of birds bred in captivity« című, 1926-ban megjelent munkájában feljegyzi, hogy Chawner kisasszonynál Angliában 1916-ban és 1917-ben kéthetes korukig nevelkedtek cukormadarak, de két hét után mind a két esetben elpusztultak (»Avicultural Magazin« 1916, 720 o., 1917, 57 o.). Más költési kísérletről vagy eredményről nincsen tudomásom.

A Természet 1935/10

TENYÉSZTŐI BESZÁMOLÓK A HAZÁNKBAN TENYÉSZTETT RITKA MADÁRFAJOK TENYÉSZEREDMÉNYEIRŐL

2. RÉSZ

Történetem a barnamellű törpepintyekkel (*Sporophila minuta* – Ruddy-Breasted Seedeater)

A történet akkor kezdődött, amikor a madarász berkekben méltán ismert Szegfű János, számtalan addig számomra/számunkra ismeretlen madárfajt tudott importálni, távoli országokból. Munkámból kifolyólag, szerencsére rendszeresen el tudtam jutni tárnoki madárházába, ahol sokszor kellett szembesülnöm azzal, hogy milyen hiányosak az ismereteim a különböző madárfajokkal kapcsolatban. Egyszer aztán egy dél-amerikai szállítmánnyal olyan madárkakat sikerült behoznia az országba, melyek rögtön levettek a lábamról (ha madarokról van szó, bevallom, ez sűrűn megtörténik velem). A törpepintyek, mert, hogy róluk van szó, élénkek, mozgékonyak voltak és egészségeseknek tűntek. Ottlétemkor, már csak két fajukból tudtam vásárolni. Az egyik az amerikai törpepinty (*Sporophila americana americana*) a másik a barnamellű törpepinty (*Sporophila minuta*) volt. Mint később kiderült, a madarak között voltak egészen fiatal példányok is. Az egyik amerikai tojó ugyanis csak a következő évben vedlett ki hímmé. Külsőre nekem a barnamellűek tetszettek jobban, de az amerikai hímek éneke később igazolta jó híruket. János ugyanis azt mesélte, hogy élőhelyükön, ezen fajok magányos hímeit, a helyiek, pusztán énekükért is tartják kis füttykalitkáiban.

A megfelelő karantén időszak letelte után a törpepintyeimet egy 4 X 3 x 1,9m magas volierben helyeztem el, melyből egy kis ablakon át, a madarak egy kis üvegezett külső röpdébe juthattak. A röpdében vegyes díszpinty állomány volt, ausztrál és afrikai fajokból, de komoly veszekedésre sosem került sor. Voltak előzetesen aggodalmaim és látva az amerikai törpepintyek kampós csőrét, nem lettek volna kétségeim a győztes kilétével kapcsolatban. De ez a félelmem szerencsére sosem igazolódott be. A madarak közül először a fekete és fehér színezetű amerikaiak álltak párba, de tőlük sosem sikerült még tojásrakásig sem jutni. Külön történet bizonyította, milyen összetartóak is lehetnek a kialakult párok. Egy ízben ugyanis, jó néhány madaram kijutott a röpdéből, és szétszéledtek a kertben, a szomszéd kertben és a háztetőkön. Köztük egy hím és egy tojó amerikai törpepinty. Az egyik megmaradt tojót egy kalitkába téve kiraktam az üvegezett rész ajtajába és néma remegéssel vártam a csodát. Egyszer csak a két frissen szabadult madár együtt szállt rá fogoly társuk kalitkájára, majd vissza a „helyükre”. Ennek az összetartásnak azonban, mint említettem, sajnos sosem lett költés a vége.

Bezzeg a barnamellűeknél! Pedig náluk sosem láttam semmilyen szociális viselkedésbeli jelét a párválasztásnak. És mégis összehoztak két sikeres költést. A költés időpontja a nyári hónapokra esett, köszönhetően annak, hogy ezek a kis énekesek jellemzően Dél-Amerika egyenlítőől északra eső területeit lakják. Elterjedési területe igen nagy, hiszen a következő országok mindegyikében előfordul: Brazília, Kolumbia, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Francia Guyana, Guatemala, Guyana, Honduras, Mexikó, Nicaragua, Panama, Suriname, Trinidad és Tobago, valamint Venezuela.

Jellemzően a száraz szubtropikus prérket és az időszakosan elöntött nedves füves vidékeket lakják. Szerencsére jellemző a törpepintyekre az ivari két alakúság, így olyan nagy bakot az ivarérett madarak esetében nem lehet lőni a nemek megkülönböztetése során. A tojók egyszerűbb barnás, szürkés színűek. A hímek sokkal dekoratívabbak, rozsdavörös mellük, hasuk, farcsíkjuk és kékes szürke szárnyuk, hátuk okán. Nálam a vegyes összetételű röpdében, vegyes összetételű magkeverékek álltak a madarak rendelkezésére, de emlékeim szerint egyértelműen a lisztes magokat részesítették előnyben. Tehát ilyen szempontból, inkább a díszpintyekre hasonlítanak. Fészeképítési szokásaik alapján azonban jobban „hajznak” az un. valódi pintyekhez, mert nálam nyitott csésze alakú fészket hordtak össze. Amíg ilyen nagy férőhelyet tudtam biztosítani a madaraimnak, addig előszeretettel alkalmaztam különféle természetes anyagokat beépíteni a röpdéjükbe, ezekkel téve talán otthonosabbá a madárszobát. Vízkereszt után például jó néhány jobb sorsra érdemes karácsonyfát szedtem össze a környező házak elől. Kedvenceim a fekete- és a jegenyefenyők volt, mert ezeken a túlevelek annyira rászáradtak az ágakra, hogy még egy év múlva is a fán voltak. Nos a törpepintyek is egy ilyen beszerzésből származó fekete fenyő ágai közé rakták fészkeiket. Különösebben nem rejtették el azt, szinte csak térdmagasságban találtam, a volier bejáratával szemben. Fészekanyagul gyökérszálakat és fonaldarabokat használtak. Sajnos a kotlás és fiókanevelés időtartamáról nem készítettem feljegyzéseket. Mindkét szülő madár etetett. A fészkek kontroll nem zavarta a madarakat, annak ellenére, hogy vadbefogásból származtak. Még gyűrűzni is sikerült, 2,5mm-es gyűrűvel. Azért akkorával, mert akkoriban csak egzotáknak csináltattam gyűrűt, így ez a méret volt kéznél. Két egymást követő költést produkáltak, majd a hím elpusztult.

Azt, hogy miért pont akkor indultak be a madarak, csak egy dologgal tudom magyarázni. (Ha ez egyáltalán magyarázatra szorul.) Akkor indítottam először muslinca-tenyésztést a madárszobában. Szőke János barátomnál láttam, hogy egy szúnyoghálóval letakart vödörben mindenféle gyümölcsön, milyen sikeresen szaporodtak ezek az apró legyek. A világ egyik legegyszerűbb dolga szerintem a muslinca tenyésztése. Persze lakásban tartott madaragnál ez nem igen lehetséges, pláne ha a madarász egyben házaseMBER is.

Ám akinek van szerencséje külön madárszobát, külső röpdét fenntartani, annak, ez nem okozhat gondot. Optimális esetben, felhőben röppenek ki a vödörből az apró szárnyasok, és nincs az a finnyás, apró egzóta, amelyik nem veti utánuk magát. Nálam még a viszonylag nagytestű, egyébként lustának tűnő álarcos süvöltő is kolibri módon röpködve szedegette le az üvegfalról a muslincákat. Hát szerintem ez az állandó és bőséges, élő rovereleség hozta meg a törpepintyek kedvét a családalapításhoz. A történet vége, jellemző a fiatalkori énemre. Hirtelen más madarak felé fordult a figyelmem és az újvilági pintyeimet Monoron eladtam az első olyan korombéli madarásznak, aki egyáltalán felismerte, hogy milyen madarat is árulok. A mostani eszemmel persze nem tennék ilyet. Megpróbálnék mindent elkövetni, hogy egy stabil állományt felépítve folyamatosan szaporítani tudjam ezeket a ritkaságokat. Sokan hittük, hogy az import madarak sosem fogynak majd el, és bármikor beszerezhetőek lesznek a ritkább fajok is. Talán ezért sincs ma itthon stabilan szaporodó apáca-, muskátpinty vagy mondjuk tarka asztrild állomány. Az ember utólag könnyen okoskodik, de gondoljunk csak bele, milyen lehetőségünk volt azzal, hogy 2-3000 Ft.-ért megkaptunk szinte bármilyen afrikai egzótát. Hová lettek azok a fekete-hasú amarantok, Oriol pintyek, fehérhasú csicsörkék, fényzarkák.

Tudom nem sok adatot tudtam visszakeresni emlékeim közül a konkrét tenyésztéssel, szaporítással kapcsolatban, de bízom benne, hogy nem volt tanulságoktól mentes a történetem ezekkel a ritka jószágokkal.

Berényi Béla

2. SZÁMÚ MELLÉKLET

Siroki Zoltán Alapítvány
4400 Nyíregyháza Arany János u. 7. I/10
Tel: 06203982553

ÁTVÉTELI ELISMERVÉNY

Alulírott, a mai napon a Siroki Zoltán Alapítvány tulajdonában lévő Siroki-díj vándorszerleget sértetlenül átvettem, és az átvételt aláírással igazolom. Kijelentem, hogy a vándorszerleget a jelen formájában megőrzöm, azt el nem idegeníthetem, valamint az átvételt követő naptári év szeptember 15.-éig az Alapítvány székhelyére eljuttatom.

Tudomásul veszem, hogy a vándorszerlegért anyagi felelősséggel tartozom.

Átvevő neve:
Telefonszáma:
Pontos címe:

....., 2012. .... hó .....

.....
aláírás

A vándorszerleget a Siroki Zoltán Alapítvány kuratóriuma nevében átadta:

Átvevő neve:
Telefonszáma:
Pontos címe:

....., 2012. .... hó .....

.....
aláírás

A Siroki díj (vándorszerleg) eddigi tulajdonosai

1993 Péter Géza

1994 Ballagó Emánuel

1995 Virágh Dezső

1996 Laskay Sándor

1997 Vas Sándor

1998 Tóth Sándor

2001 Lakó Antal

2002 Gere Géza

2004 Diószeghy Sándor

2005 Soós János

2006 (Dogosi Károly jelölt, elhalálozott)

2008 Makai Pál

2011 Pócsi Béla